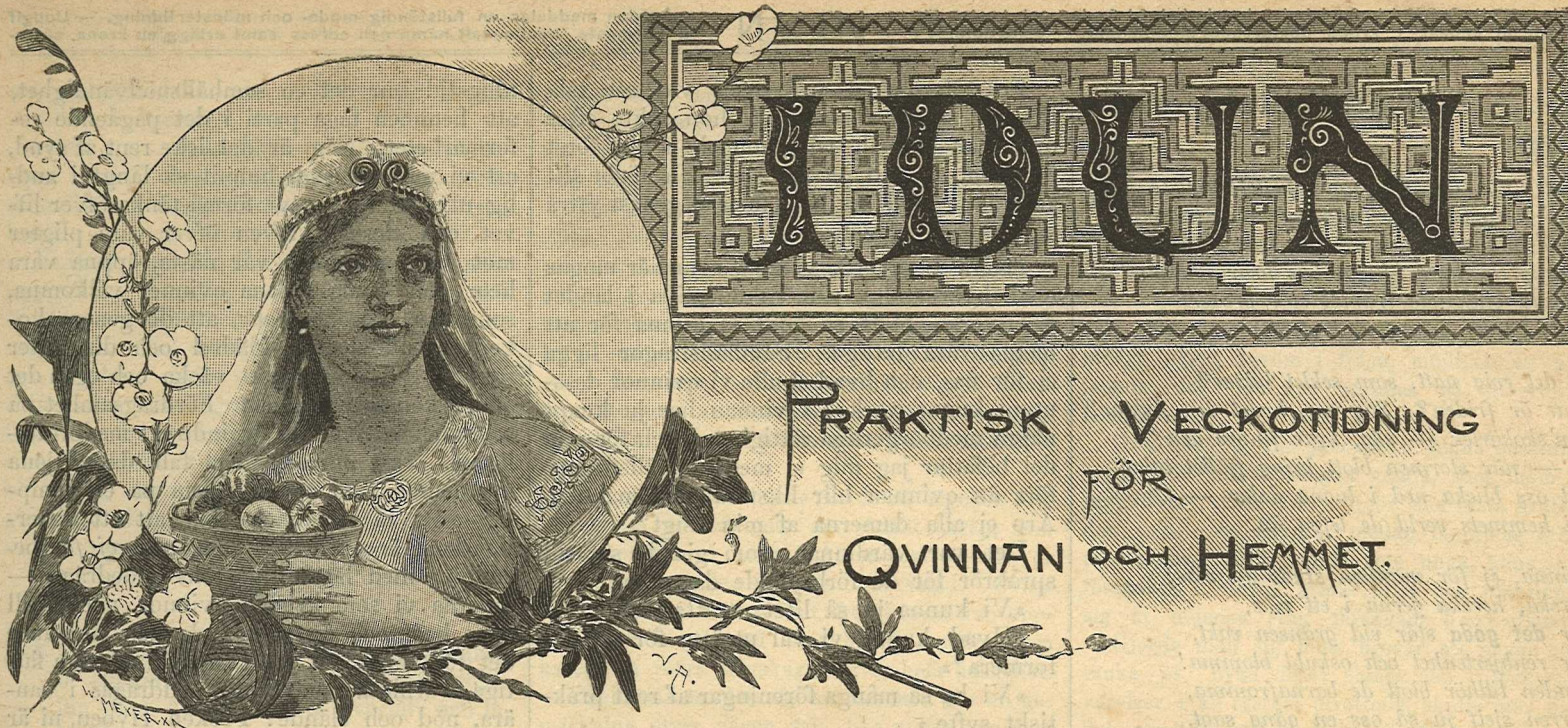

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 1.

Fredagen den 6 januari 1888.

1:sta årg.

<p>Byrå: 8 Sturegatan 8</p> <p>Annonspris: 25 öre pr petitråd (= 12 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning!</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5. Stockholm, Gernands Boktr.-Aktieb.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
--	--	---	---	--

Du unga år, far varligt med menskoslägget!
Det är af vax och vår-is, förgås som blomstren,
Men bär en mäktig gnista af evighet,
Hög, oförstörbar, i längtansfulla barmen.

Res upp det svaga, härjade och förtryckta!
Bryt ned hvar boja! Bräck alla vrånge murar!
Men kom ej vid den eviga lag, som bygt
Af rätt och sed det heliga ordet frihet!

Z. Topelius.

Till Iduns läsarinor!

Då vi härmed utsända det nya årets första nummer af »Idun, praktisk veckotidning för kvinnan och hemmet», vilja vi i så korta ordalag som möjligt och särskildt för dem, som må hända ej varit i tillfälle att se något af profnumren, omnämna tidningens syfte och plan.

Idun vill blifva kvinnornas egen tidning, vill blifva en tidning för den stora klass af kvinnor, som med ett gemensamt namn kan kallas hemmens kvinnor.

Idun kommer därför att meddela korta och lättfattliga uppsatser i alla frågor, som beröra kvinnan och hennes verksamhet och i synnerhet hennes verksamhet i hemmet och för de sina.

Idun vill emellertid också egna uppmärksamhet åt de talrika kvinnor, hvilka äro i saknad af något egentligt hem, och som, under det de för att skaffa sig sitt uppehälle arbeta för andra, måste vara allt för sig sjelfva.

Idun är varmt intresserad för kvinnans framåtskridande i upplysning och sjelfständig verksamhet, för så vidt det ej sker på bekostnad af hennes qvinlighet.

Idun skall på ett lättfattligt sätt söka belysa de frågor för dagen, som kunna intressera fruntimmersverlden, äfvensom i sammanträngd form hvar eller hvar annan vecka meddela de viktigaste af dagens händelser.

Idun håller sina spalter öppna för alla, som kunna hafva något, om ock aldrig så litet, att meddela tidningens läsarinor, och hoppas redaktionen att på detta sätt småningom förvärfa sig en hel stab af flitiga medarbeterskor.

Idun är ej afsedd att vara någon egentlig illustrerad tidning, men kommer dock att då och då intaga en och annan liten fin illustration. Särskildt vilja vi nämna, att

Idun ärnar under årets lopp meddela ett helt porträttgalleri af qvinliga personligheter, som på ett eller annat sätt gjort sig be-

märkta, t. ex. för framstående qvinliga egenskaper, på litteraturens eller vetenskapens område, såsom uppfostrarinnor o. s. v. Iduns läsarinor torde då ock få se dragen af tidningens mera bemärkta och flitigare medarbeterskor.

Idun kommer att hvar eller hvar annan månad anordna pristäffingar i ämnen, som beröra hemmet och kvinnans öfriga verksamhetsområde. Början härmed har redan gjorts. (Se uppropet till husmödrarna å annat ställe i tidningen.)

Idun har en synnerligt rikhaltig afdelning för husmödrarna, i hvilken dessa erhålla en mängd rent praktiska råd och anvisningar af alla slag.

Idun kommer att hålla en mycket intressant följetongsafdelning, omväxlande med originalarbeten och öfersättningar. Bland de förra må, såsom redan bestämda att på nyåret intagas, nämnas »Fosterdottern» af Elna Tenow samt »En koketts bekännelser» af Mia, under hvilket märke döljer sig en mycket känd förf. Den senare följetongen börjar redan i detta nummer och loftar att bli spännande.

Idun har särskild läkare anställd — en af hufvudstadens yngre och skickligare — hvilken i en omsorgsfullt skött läkarerådsafdelning kommer att stå tidningens ärade läsarinor till tjenst, då så behöfves. De hafva endast att till Redaktionen af Idun, Stockholm, insända sina förfrågningar med tydligt angifvande af de åkommor, af hvilka de lida, samt underteckna dem med någon signatur. (Å hvarje dylikt bref bör stå ordet: Läkareråd.)

Idun meddelar för öfrigt så vidt möjligt alla slags upplysningar och svar å ingångna förfrågningar, intager alla slags annonser, som beröra familjekretsen, såsom förlofnings-, vigsel-, födelse- och dödsannonser, annonser om lediga platser inom familjen m. m. dylikt.

Idun vill, såvnda blifva ett verkligt och nyttigt föreningsband familjerna emellan samt en praktisk och tillförlitlig rådgifverska i allt, som kan intressera fruntimmersverlden.

Idun har redan förvärfvat sig flere framstående medarbeterskor, bland hvilka må nämnas fruarna Mathilda Langlet, Eva Wigström (Ave), Elna Tenow (Guido) och Cecilia Holmberg, f. Bååth, samt fröknarna Mathilda Roos, Clara Smitt m. fl.

Idun synes redan hafva väckt det lifligaste intresse bland kvinnorna i alla delar af landet, ty tusentals requisitioner å profnumren ha ingått. Idun har ock inom hela den svenska tidningspressen rönt det välvilligaste mottagande.

Idun gifver slutligen alla sina prenumeranter utan vidare kostnad med sista numret i hvarje månad en med goda bilder och god text försedd fullständig

Modetidning

med mönsterbilaga. Och dock kostar tidningen endast 1 krona

för hvarje kvartal, postarvodet inberäknadt.

Idun tillhandahålles i landsorten genom postverket, i hufvudstaden genom redaktionen, Stadspostens hufvudkontor (Klara v. kyrkogata 3 A), de större boklådorna och tidningskontoren.

Idun säljes ej lösnummersvis annat än i och för kompletteringar. En hvar, som vill hålla tidningen, har att å något af nyssnämnda ställen i förskott erlägga 1 krona för hvarje kvartal.

I landsorten boende böra å närmaste postanstalt uppgifva namn och adress samt erlägga afgiften.

Idun önskar damerna till sist ett i alla afseenden godt nytt år samt hoppas att under det nya året återfinna dem samtliga såsom tidningens läsarinor!

Dröjen därför ej att prenumerera!

Med utmärkt högaktning

Redaktionen.

Ärade läsarinor, arbeten för spridningen af eder tidning!

Vid årsskiftet.

*F*unga åskmoln uppå fästet hänga,
Väldets legodringar framåt tränga,
Hämnden sliper hvassare sitt svärd.
Ängsligt skälfter hjertat hos hvar moder:
Hotfullt blickande framåt står broder
Emot broder i beväpnad verld.

Är det evig natt, som seklet lyktar?
Hvar är friden? Säg oss, hvart den flyktar?
Men skokärlek — säg, hvar finnes den?
Jo — när stormen blott kring fjället talar
Låt oss blicka ned i lugna dalar —
Uti hemmets verld de lefva än.

Qvinna, ej för mannen städs du vike;
Herska, herska gerna i ett rike,
Der det goda står vid gränsen vakt,
Der renhjärtighet och oskuld blommar!
Himlen tillhör blott de barnafromma,
Herren själf ju så oss en gång sagt.

Strömmar utaf blod vi nog sett flyta,
Det är tid att svärden sönderbryta,
Svärd, som aldrig skulle dragits ut.
Må då lifvet du en gång förljufva!
Mildra seder, var den hoppets dufva,
Som oss bådard syndafloedens slut!

Djurf är mannen, far som storm kring hafven —
Bind den viking, bind hans höjda glafven,
Som i fordontima än med sejd:
Dina armar kring den hårde linda! —
Ädlare det är att sår förbinda,
Än att slå dem uti mordisk fejd.

Jacques.

Ett förslag.

Episod från en kaffebjudning,
tecknad af AVE.

Man hade druckit kaffet, besett hvar andras medförda handarbeten, gjort anmärkningar om väderleken, stadens teaterförhållanden, beklagat ett par oväntade dödsfall i samhället och så glidit ut i det städade sqvallrets porlande ström och plaskade välbehagligt deri, då fru Haraldson, som hittills suttit tyst, plötsligt reste sig upp.

»Jag har några ord att säga, skulle damerna vilja hafva godheten skänka mig några ögonblicks uppmärksamhet?»

Man blef öfverraskad. Fru Haraldson var känd som en fäordig dam, något tillbakadragen i sitt sätt och en känd fiende till allt slafveri under antagna moder, vare sig det rörde kläder eller åsigt. Hon var enka efter en bruksegare och mycket rik; hon var mera omtyckt af fattigt folk än i sällskapslifvet; hennes namn stod aldrig på några listor för fromma stiftelser, och det var omöjligt att få in henne i någon förening. Hon ville verka i frihet, lydte alltid hennes svar, då man sökte pressa in henne i någon välgörenhetscirkel.

Hvad kunde hon nu ha att säga?

»Jag vill föreslå, att vi grunda en — förening för — —»

Ett sorl af öfverraskning afbröt talarinnan.

»Jag föreslår, att vi sammansluta oss för att främja och stödja qvinlig och manlig sedlighet i vårt sällskapslif, motarbete slöseriet, dryckenskapen — — och —»

Fru Haraldson var ovan vid att tala till en större församling, hon sökte efter ord, man stirrade på henne, hon blef först förlägen, så ond på sig själf och avslöt sitt anförande med att be damerna genast yttra sig öfver förslaget.

»Kära Ingeborg, vi alla, som här umgås med hvar andra, tillhöra de stilla i landet och verka blott så godt vi kunna för att hjälpa våra fattiga. Samhällsfrågor ligga ej för oss, och hvad skulle vi qvinnor dessutom kunna verka? Qvinnan har ju knapt några medborgerliga rättigheter, och för min del befattar jag mig ej med samhällsfrågor, förr än qvinnan blir likställd med mannen. Äro ej alla damerna af min åsigt?»

Det var värdinnan, som gjorde sig till språkrör för de förbrüllade damerna.

»Vi kunna ju så litet uträtta.»

»Hvad kunna vi väl uträtta för att reformera?»

»Vi ha så många föreningar af rent praktiskt syfte.»

Inkasten kommo flockvis som små hagelkurur, med en hvass kyla, men ju skarpare det smattrade, dess lifvigare, mildare blefvo fru Ingeborgs vackra drag, och då den sista skuren dött bort i en hviskande susning, tyktes hon ha svårt att återhålla ett leende.

»Den förening, jag föreslår, skulle ej ha andra sammanträden än sådana som detta och inga andra utgifter än som krävas för våra vanliga samqväm.»

»Kanske inga stadgar heller?»

»Inga skrifna eller tryckta åtminstone; hvar och en skulle blott förbehålla sig att i stillhet få undandraga sig bjudningar till sådana familjer, der man bröte föreningens allvarliga öfverenskommelse att sträffa för sedlighetens höjande i våra egna kretsar.»

»Syftar du på att utrota — hvad skall jag säga? — vanan att tala om enskilda personers angelägenheter?» Värdinnan smålog en smula förläget.

»Jag tänkte ej speciellt derpå, ty sådant sköljes bort, då man får sällskapslifvet in i en frisk strömfåra. Hvad jag vill är att upplifva en sida af bannlysningen.»

»Du skämtar!»

»Nej, kära vänner, det är mitt fulla allvar. Vi qvinnor kunna göra mycket till sädernas renande genom att öfva hellosam familjetukt. Naturligtvis först och främst genom att öfva nödig tukt öfver oss själfva samt vänja våra barn vid samma andliga disciplin. Vidare kunna vi verka genom att tillsluta våra hem för och i all stillhet undandraga oss umgänget med sedeslösa, lättfärdiga personer, hvilken rang, samhällsställning och makt de än må innehafva.»

»Men, kära Ingeborg, det är ju rent af omöjligt! Betänk våra mäns affärer, våra söners framtid och våra — våra — döttrars —»

»Giftermål. Ja, kära vänner, fruar som flickor, jag har betänkt allt det der och känner svårigheterna. Men vi äro dock ej alla, gifta och ogifta, bundna af samma hänsyn. Här i denna krets ser jag mer än en flicka och fru, som står så fullkomligt fri i det afseendet, att hon kan välja sitt umgänge, och det är från sådana qvinnor bannlysningen måste utgå. Här är ingalunda fråga om någon hämd eller något straff, utan om en kärlekstjenst mot sådana naturer, hvilka måste känna hinder, om de skola kunna hejdas på det sluttande planet. Tro mig, under nuvarande starka bryt-

ningstid blir det en samhällsnödvändighet, att hemmen taga parti i det pågående reformarbetet. Säg, är det icke rent af synd, att vi mödrar, som hunnit så långt i andlig utveckling, att vi förmå tänka öfver lifvet och dermed äfven öfver våra pligter mot våra barn och vår nästa, öppna våra hem och bjuda sådana qvinnor välkomna, som äro så förvildade, att de genom koketteri, utmanande klädsel och dito later satt sig till uppgift att väcka och egga det andra könets sinlighet? Fördragsamhet på sedlighetens område är indirekt medbrottlighet. Här finnas många fall, då vi tjena människor med att låta dem på ett lämpligt sätt få påminnelse om, att ett hederligt hem är ett heligt rum, som ej får besuddlas med lättfärdighetens andedragt. — Handla vi som kristna qvinnor, när vi till våra hem och fester inbjuda män, som anse det för småsaker, att tusentals af våra fattiga, värnlösa medsystrar neddragas i vanära, nöd och elände? Fröken Hyben, ni är ond på mig, för det jag ej ville gå in i Magdalena-föreningen; jag kunde det ej, då jag fann, att temötet för de fallna qvinnorna efterföljdes af en bal hos baron Falkvinge, der ni, min fröken, öppnade balen med stadens erkände Don Juan, och der de öfriga kavaljererna — —»

Ett samstämmigt afvärande skri från de unga damernas krets afbröt fru Ingeborg.

»Varen lugna, mina damer! Jag vet, att en vink åt detta håll är nog för att väcka till eftertanke, så att vi se klart vår väg.»

»Men inte kunna vi utstöta gamla bekanta.»

»Blott bannlysa, fru grefvinna.»

»Hvad är bannlysa?»

»I katekesen står — om det är den, fru Haraldson återopar — att det är att utsluta uppenbart obotfärdiga syndare från — från —»

»Gemenskapen med sedliga människor, fröken Hyben, tills de sig omvända och bättra. Ja, just detta skulle jag vilja, att vi tillämpade i vårt umgänge.»

»Hela samhället skulle då råka i strid, om något sådant försöktes, kära Ingeborg, sade värdinnan tvekande.

»Det tror jag ej. Hos hvarje människa finnes en rättskänsla, som tillfredsställes, då rättvisa öfvas. Äfven den, som domen träffar, känner, att det ligger hjälp och läkedom i ett dylikt straff — —»

»Det har blifvit ett ord med läderlappsvingar detta: 'Hvar är qvinnan', då en man sjunkit i brott och elände», fortfor fru Ingeborg med tårad blick; »måtte vi kunna utplåna detta vingade ord genom att ej småle uppmuntrade mot spelaren, slösaren och vinglaren! Den dag vi lärt oss själfva och männen, att hemmet är ett heligt rum, hafva vi qvinnor utfört ett storverk, ty då hafva vi gifvit männen ett ryggstöd i kampen mot både yttre och inre frestelser.»

»Der vill stor vishet till för att utöfva en sådan rättvisa.» Värdinnan såg med något, som liknade ångest, ut öfver alla dessa lätt nedböjda kvinnohufvud.

Tår efter tår rullade på fru Ingeborgs nu helt hvita kinder. Hon hade gjort våld på sin tillbakadragna natur för att få fram det, som så länge bränt på hennes själ. Nu, när hon kände, att hennes ord tändt gnistor i andra själar, genombäfvades hon af en underbar rysning. Det var svaret för det tändande ordet, som för för-

sta gången lade sin eldbrand på hennes skälfvande hjerta.

»Gud ger vishet, då vi hålla oss till honom. Icke sant?» frågade en ung, frisk, men lätt darrande stämma från flickornas krets.

Frågan verkade befriande och lyftande: uppgiften, som legat der mörk, tung och hård som en granitklippa, tycktes nu kunna upptagas, när de lyfte i flock, lyfte i tro och kärlek. Der kom ett varmt, fuktigt skimmer i allas ögon, och då efter en stund frukter och vin kringbjödos, höjde damerna sina glas för fru Ingeborg, och i hvarje blick låg ett tack för det bästa, som kan gifvas af den ena människan till den andra: något, som förtjenar att tänkas öfver.

Idun gratis erhåller en hvar, som anskaffar 5 abonnenter, af dessa upptager afgiften (å 1 kr. för hvarje kvartal) och insänder den samma till Red. af Idun, Stockholm.

"Litet gnabb".

»Litet gnabb ibland skadar intet grand, blott man älskar hvar ann'».

Detta är ett af de »bevingade ord», som man så ofta eftersäger och tillämpar, huru man tycker det bäst passa. Det ligger nog också mycket sanning deri, för att berättiga dess användande, men rätt ofta förbiser man ett och annat ord eller glömmar att gifva det dess rätta betydelse.

Man glömmar t. ex., att det måste vara litet, *helt litet* »gnabb», om det ej skall skada! Ty äfven om »man älskar hvar ann'», så har dock tålmodet sina gränser, och det kan vara farligt att fresta det allt för hårdt, äfven hos den mest kärleksfulle make, far eller broder.

Dernäst måste vi lägga märke till ordet *ibland*. Vi få ej gnabbas ofta, endast någon gång, ty eljes kan det nog hända, att de små tvisterna undergräva kärleken, och då försöningsscener allt för ofta upprepas, blifva de slutligen enformiga och förlora sin uppfriskande och stärkande kraft.

Men först och sist måste vi ihogkomma, att om sådana små tvister ej skola skada trefnaden och familjelifvets lycka, så måste *man älska hvar ann'*. Kärleken måste vara varm och stark hos båda makarne — ty det är väl äkta makar den gamla sentensen egentligen gäller — om icke små tvister skola kvarlemnna en tagg, som länge sårar, eller ett litet ärr, som smärtar mer än man tror. Och stundom händer att så sker, äfven om »man älskar hvar ann'».

Derför är det säkrast att icke så obetingadt lita på det gamla ordspråket. Det vore nästan bättre att ändra om det ungefär så här:

»Litet gnabb och gräl stundom lyckan stjäl, der hon eljes kunde trivas väl.»

Kärleken är en ömtålig planta och hon måste vårdas väl, om hon skall blomma rikt. Och hennes rot skall stå djupt och hennes stam skall vara kraftig, om hon skall stå emot de upprepade huggen af tvedrägtens skarpa egg. Ty af de små tvisterna blifva så lätt stora tvister. Och det blir så lätt en vana, att den ene ej tål ett ord eller en anmärkning af den andre. Och slutligen går det derhän, att äfven de allra minsta småsaker förorsaka

tvister och husfriden blir störd af obetydligheter, som man egentligen icke ens borde anse sig hafva rättighet att finna besvärliga, och som det vore så lätt att öfverse med.

Om nu steken skulle vara litet för mycket stekt, om en rullgardin är uppdragen snedt, om ett lampglas springer eller en kökstralik går i kras; om den ene finner rummet för varmt och den andre för kallt; om herrn vill hafva skåpet i salen och frun vill att det skall stå i förstugan — är det något af allt detta, som förtjenar att husfriden blir störd, makarne missnöjda, barnen förskrämda och tjenstfolket otåligt?

Nej, det är visst icke värdt så mycken oro, och dock är det just om sådant skräp, som man kommer i tvist. Äfven om tvisten är obetydlig, kan den komma ondt åstad. Ovilja mellan makar är ett litet frö, hvaraf kan uppväxa ett stort träd med bittra frukter, som kastar en mörk slagskugga öfver hela hushållet.

Vanligtvis är det så, att mannen gör en anmärkning öfver någon sak, lika viktig som dem vi ofvan uppräknat, och hustrun upptager anmärkningen hetsigt och vresigt. Detta harmar naturligtvis honom. *Han* anser sig hafva rätt att göra anmärkningar i sitt eget hus, der en och hvar lefver på hans bekostnad. *Hon* åter anser sig hafva rättighet till undseende och vänlighet, då hon vet, att hon gör allt hvad hon förmår för att hålla huset vid makt och icke kan hjälpa, att hon någon gång tröttnar eller misslyckas. *Han* finner henne försumlig, och *hon* finner honom orättvis och obillig — det dröjer inte länge, förr än de säga hvar andra dessa artigheter, det ena ordet tager det andra, och snart har den ena kanske fält ett ord, som den andra må hända icke kan förlåta eller icke kan glömma. Och detta allt för en kaffekopp, värd 25 öre, ett dricksglas, en knarrande dörr, en lampa, som brunnit för länge eller blifvit släckt för tidigt!

Det är dock fråga om, huru vida man rätt älskar hvar andra, när man icke kan återhålla ett bittert ord eller en förebräelse, *churu* man vet, att det sårar och retar. Detta är knappast den rätta kärleken. Men just därför är det så angeläget att icke sätta den unga lyckan och kärleken på allt för hårda prof. Vårda vi ömt den känsla, som förenar oss med vår äkta maka, så kan hon växa och förkofras och till slut blifva sådan som hon bör vara: stark, varm, varaktig, segrande öfver tid och omständigheter. Men vanvårda vi vår kärlek, dör han, som andra blommor, när man ej gravfer och vattnar kring dem, och slita vi med omild hand i de späda bladen, är det ju klart, att växten aldrig kan trivas.

Hur mången, både man och kvinna, har ej med sorg och saknad tänkt till baka på de få bittra ord, fälda i hastigt mod och fäfängt ångrade, som blefvo uppslaget till en tvedrägt, hvars olycksbringande följer förbittrade hela deras lif! Derför — låtom oss aldrig glömma, att »ett mjukt svar avvänder vreden», och ej heller, att det är oss kvinnor det i första rummet åligger att söka med ett mjukt svar afvända den billiga eller obilliga »vreden». Det måste medgifvas, att en obillig anmärkning är svår att fördraga; men skulle det då vara alldeles omöjligt att med saktmod upptaga den? Vore det icke åtminstone skäl att försöka?

»Jag har försökt,» svarar må hända mången, »men det hjälper icke.»

Försök om igen!

Mathilda Langlet.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Den gamla husmamsellen.

Hur ofta hör man icke äldre män berömmas både före och efter döden för deras goda gerningar, men sällan eller aldrig deremot ett åldrigt fruntimmer. Har hon der till den olyckan att vara gammal mamsell eller, som det numera kallas, fröken, kommer väl aldrig något beröm i fråga, möjligen ett hänleende, för det hon stannat på öfverblifna kartan.

Och dock är det just oftast denna ensamma, tysta och tillbakadragna gamla, som inom familjelifvets stilla krets utgör den tysta kraften, den arbetande myran, medan familjens öfriga medlemmar, såväl gamla som unga, ännu ligga försänkta i Morfei armar eller öfverlemnna sig åt nöjenas eller fäfångans hvirfvelvindar.

Gjorde man sig blott besvär att någon gång tänka på, hvad dessa gamla och tillbakasatta varelser i all tysthet uträttade, skulle man finna det otroligt, att en sådan kraft, en sådan arbetsförmåga, en sådan sjelfuppoffring kan finnas hos dessa ofta förbisedda kvinnor? I mitt tycke äro de hemmets goda genier, hvilka uträtta allt och fördraga allt.

Nästan alltid ser man dem förbigångna, och det är verkligen med innerligt deltagande jag ser deras läppar darra af rörelse, då de förödmjukas och förhånas.

Hvilka förströelser består väl dessa stackars vid försakelser vanda varelser? Inga!

»Åh, Augusta (eller hvad namn hon nu har) stannar helst hemma!» heter det. »Hon har det och det, som hon så gerna velat ha färdigt, men ej fått tid till.»

Nå, nu får hon då riktigt vara i fred — sedan alla andra gått för att roa sig — och kanske . . . gråta ut i ensamhet de tysta tårar, som den starka sjelfkänslan nyss tvingade henne att hämma.

Låtom oss en gång göra, hvad vi för länge sedan bort göra: skänka dessa våra *arbetande systrar* vår aktning och tacksamhet!

Och framför allt: kommen väl i hog att respektera ålderdomen, den må nu framtråda i den vördade matmoderns eller i en tjenaers skepnad!

P. G. Bjurström.

Pristäflingen å sid. 6 torde observeras. Täflingstiden utgår den 31 januari.

Vårt sällskapslif.

II.

Sedan vi uti Iduns första profnummer varit i tillfälle att framhålla en allmänt gängse åsigt om tomheten och intresselösheten i vårt sällskapslif, vore det äfven i sin ordning, att vi nu sökte bidraga till dess förbättring. Det är emellertid vida lättare att kritisera och oblidt granska lifvets och vår omgifnings missförhållanden, än att råda bot för dem. Dock, denna sistnämnda svårighet löser oss i ingen mon från skyldigheten att åtminstone söka göra så godt vi kunna.

Hvad som främst åsyftas är ett vaknadt intresse för saken i sin helhet. Och frågan är ju också tacksam att bearbeta. Det kan verkligen åstadkommas åtskilliga reformer äfven på

sällskapslifvets område. Der ute i lifvet, ute i verldslifvet stormar man fram, liksom stode domen för dörren, man äflas att rifva ned så mycket för att kunna blifva i tillfälle att behöfva något nytt. Och om äfven reaktionen öfverraskat oss, om vi börjat lägga sordin på vår reformifver, står dock målet oss närmare än förr.

Hvarför alltså, om vi erkänna att nöjet i sig sjelft innebär en lifgifvande, själsstärkande kraft; om vi erkänna, att vi alla utan undantag äro i stånd att qväfvas af en massa energidödande, bedöfvande hvardagligheter, under hvilka vi tvingas att resignera, om vi funnit att lifvet, att den stora organismen, i hvilken vi alla utgöra en, om också obetydlig muskel, ej kan uppehållas med suckar, bekymmer, missmodiga funderingar — hvarför skola vi då icke på allvar söka brygga oss ett sådant lifselexir, skapa oss nöjen — verkliga nöjen.

Der finnas så många olika pretentioner, nästan lika många som antalet individer. Det är sällsynt, att två eller tre helt och ogrundadt sympatisera. Den ene ler åt lustspelet, ope-retten, den andre hånar hans löje. Vi kunna icke säga: så eller så skall man göra för att ha roligt. Vi kunna endast påpeka, att vi alla i allmänhet så sällan äro i tillfälle att roa oss.

Och det är därför vi med glädje inför Iduns läsekrets skulle vilja framlägga ett och annat spörsmål i detta afseende och på så sätt i all enkelhet våga hafva en egen åsigt. Vunne vi anhängare, så mycket lyckligare; förenade kraf-ter göra arbetet lätt. Vi skola nog under tiden ej fullkomligt lyckas att med blida ögon granska ett och annat, detta erkännes villigt, men alltid skall uppsåtet, den goda viljan söka motväga djerfheter och de kanske litet för direkta omdömen, som komma att falla.

För att under julen och nyårstiden, barnens tid, hvilken ju enligt sägnen »varar ända till påska», kunna väcka intresset äfven för den »lilla sällskapsverlden», skola vi sätta oss in i de smås tankegång och se om ej åtskilligt också här vid lag finnes att ordna. Sedermera torde vi må hända våga oss in på vidsträcktare områden.

Barnbjudningarna blir alltså ämnet för nästa artikel.

Clara Smitt.

Ett gratisexemplar af Idun erhålles för hvarje samladt 5-tal abonnenter.

Iduns modetidning med mönsterbilaga utkommer första gången med januari månads sista nummer. Kan omöjligen utgifvas förr på grund af nödvändiga förarbeten.

Paolo och Giovanna.

En kärlekshistoria af M. A. GOLDSCHMIDT.

Bemyndigad öfvers. af C. Hrg.

Den gamla staden Padua bodde en ung man, som älskade en flicka, men som måste lemna staden, utan att få tillfälle att säga henne det, och då han återkom, var hon gift.

Han förtärdes af sorg och längtan efter att blott få se henne; men denna längtan var mycket svår eller omöjlig att tillfredsställa, ty hon gick aldrig ut, undantagandes i kyrkan, och då väl besöjd och alltid åtföljd af sin man, som var mycket svartsjuk.

Paolo kände till slut, att han ej kunde lefva utan att få se hennes ansigte, och då all lifskraft inom honom hotade att utsina, gick han till hennes man, och antingen af svaghet eller själsstyrka stälde han till denne en ovanlig anmodan. Han berättade honom om sin kärlek: att han älskat Giovanna först, och bad sin lycklige medtäflare om tillåtelse att få se henne ett enda ögonblick en gång i veckan. Han tillade:

»I och edra släktingar, så många af dem I önsken, kunnen naturligtvis vara närvarande; I kunnen alla vakta på mig, att jag icke säger ett ord eller företager något, som är emot eder ära, och dessutom gifver jag eder mitt ord på, ja, jag vill bekräfta det med hvilken ed som helst, att jag intet skall företaga, uppenbarligen eller hemligen, emot eder husliga fred och lycka, hvilket jag ej heller tror skulle lyckas mig; ty eder hustru är dygdig och vet dessutom intet om min kärlek, men jag känner, att jag måste dö, annars skulle jag ej heller kunnat förödmjuka mig så djupt och bedja eder om, hvad jag nu besvär eder att tillåta mig.»

Stefano Mattei var ej blott svartsjuk, utan äfven mycket stolt och fäffing. Det var därför ej af ädelmod, utan af tillfredsställd stolthet, som han nästan leende svarade Paolo:

»Det vill jag, på min ära, ej neka eder; hvilken dag i veckan viljen I komma?»

Paolo valde fredagen, som var nästa dag, och Stefano skildes från honom med orden:

»Godt, på fredag; men I fån endast se eder omkring i rummet, hvarefter jag vill följa ut med eder, som om I hadn ett ärende till mig.»

Nästa dag hade Stefano Mattei alla sina släktingar samlade hos sig. Han hade ej för dem alla berättat om Paolos besök och afsigten dermed, blott anförtrött saken till en sväger, som derpå omtalat den för sin hustru, och naturligtvis teg hon icke, då hon kom tillsammans med de andra.

Derför var det bland flere af de församlade, om ej högröstadt, så dock hemligt tal om Paolos sällsamma eller löjligen anhållan, och man roade sig på förhand öfver den roll, han skulle komma att spela; ty det är nu en gång så, i synnerhet bland qvinnor; att, ehuru de hafva djup medkänsla för kärleken, kunna de dock skratta åt förälskade, ja, tala illa om kärleken.

Men då dörren gick upp, och Paolo inträdde, mycket blek, och kastade en blick på Giovanna, en kort blick, men så sällsam, att det såg ut, som om hans själ följde med och blef liggande framför henne, kunde ingen skratta. Några kände medlidande, andra vrede, andra åter sade sedan, att de i detta ögonblick varit till mods, som när en döende skall undfå den sista smörjelsen.

Stefano kunde knappast andas. Han kände med ens, att han handlat mycket lättsinligt och infört något i sitt hus, som aldrig skulle kunna utplånas, och att, om han hvarje vecka skulle hafva en sådan scen, skulle han i sin egen själ få ett helvete och blifva till åtlöje för hela staden.

Han reste sig därför hastigt, och i det han enligt aftal följde Paolo ut, sade han:

»Om I åter sätten eder fot öfver min tröskel eller klappen på min dörr eller endast går förbi mitt hus, skall jag låta piska eder af mitt folk, eller skall jag döda eder som en hund.»

Ännu bäfvande och bländad utbrast Paolo: »Bryten I edert löfte? Tagen i lifvets ord åter? Akten eder! Då skall anblicken af henne ej bli eder förunnad; men jag skall se henne!»

Stefano drog sin dolk och kastade den efter Paolo, dock utan att träffa honom.

Då Stefano kom till baka in i rummet, hade qvinnorna lemnat det, och han återsåg ej sin hustru, förr än hon kom besöjd ut för att med honom gå till kyrkan till vespern, aftonen före St Cecilians dag. Hon låg länge knäböjande, så att de fleste lemnat kyrkan, innan hon slutat sin andakt.

Men då gick hon raskt upp emot högaltaret, kastade sig ned på trappsteget och sade till den andlige, att hon vigde sig till Kristi brud.

Stefano kunde intet uträtta häremot, utan måste gå ensam hem.

Denna händelse omtalades mycket i Padua. Några sade, att Giovanna fattat sitt beslut, af harm öfver Stefano, som, genom att på sådana villkor införa en främling i huset, visat, att han ej älskade henne högt nog eller på rätt sätt. Andra menade, att Giovanna alltid älskat Paolo och nu, då hon såg, att han älskade henne, ej ansåg det passande att längre vara en annan mans hustru.

Vid den tid, då detta skedde, var Giovanna aderton år.

I hennes tjuguoåttonde år, då hon genom sin fromhet och blidhet förvärfvat sig ett sådant namn, att hon nästan betraktades som ett helgon, blef hon allt svagare, och i förbiban på dödens ankomst biktade hon sig för sista gången.

Genom biktstolens lilla galler sade hon till munken, som satt der inne och lade sitt öra upp till galleret:

»Helige fader, i öfver tio år har jag natt och dag blott haft en tanke, och ännu i detta ögonblick tänker jag blott på en enda, en man vid namn Paolo. Kan detta någonsin varda mig förlåtet? Skall Herren hafva barmhertighet och miskund med mig?»

Munken svarade:

»Det gifves större miskundsamhet i himlen, än jorden drömmer om. Himlens härskaror med Guds moder i spetsen bedja för dem, som hafva känt en stor och hel kärlek och ej för dennas skull handlat illa och icke glömt Herren.»

Giovanna sade:

»Men, helige fader, min synd är stor; jag har för min kärleks skull nästan glömt min herre och frälsare; ty ännu i denna stund, då jag känner döden nära, har jag en stor längtan: den, att som vedergällning för de tio år, jag nu lefvat, mina ögon måtte i min dödsstund få skåda Paolo; ja, det tyckes mig, att blott med tillhjälp af en sådan anblick, som skulle vara ett underverk, min själ kan slita sig lös och gå till Gud. Helige fader, huru kan en sådan synd varda förlåten, och huru kan min arma själ få lugn att dö?»

Munken svarade:

»Min dotter, vänd ditt öga mot det lilla galler, hvarigenom du talat med mig.»

De andra nunnorna hörde ett svagt skri från biktstolen, derpå blef det tyst.

Då man slutligen blef uppmärksam på, att det fortfor att vara så tyst, nalkades man och fann munken och nunnan sittande döda, hvar och en i sitt rum. —

Sen till, ärade läsarinor, att Idun finnes hos alla edra bekanta!

Uppsatser, som ej äro betecknade med »Eftertryck förbjudes», må aftryckas med angifvande af källan.

Teater och Musik-

afdelningen måste på grund af bristande utrymme stå öfver till nästa nummer. Likaså afdelningen

Från fruntimmersverlden,

upptagande åtskilliga notiser från in- och utlandets fruntimmersverld.

En koketts bekännelser.

Skiss för Idun
af MIA.

Eftertryck förbjudes.

Det ringde på tamburklockan hos gamla »hennes nåd» von Sternberg.

Den stolta fröken Ebba, som varit sysselsatt med att på nyårsdagen efter middagen ordna innehåll i sin sekretär, rafsade allsammans i en hög och lade andra profnumret af *Idun*, den nya qvinnotidningen, öfver samlingarna, hvarefter hon framför trymån lätt och behändigt ordnade några motsträfviga strån i luggen.

»En visit så här dags, hvem kan det väl vara?» frågade hon sig och gick att öppna. »Nej men se, du, kära Elna! *Godt nytt år* och hjertligt välkommen! Tag af dig ytterkläderna inne hos mig och låt oss prata litet, mamma är i kyrkan, jag är alldeles ensam,» ljöd det från tamburen, under det Ebba drog väninnan in i sitt rum.

»Tack, tack, kära du. Förlåt, att jag gör visit så här dags, men det har varit mig omöjligt att titta upp förr. — Godt nytt år och god fortsättning! — Så tråkigt, att tant inte skulle vara hemma!» larmade väninnan och kysste Ebba på kinden, midt i meningen.

Derefter slog hon sig ner i en fåtölj vid sidan af skrifbordet och fortfor i samma muntra och lifliga ton:

»Hur ha ni mått under julen? — Fick du många klappar? — Har du roat dig mycket?»

Och så vidare.

Ebba besvarade frågorna i tur och ordning. »Så, ja så tant var krasslig julafton — så tråkigt! Och du fick en balklädning från Lundin af din morbror öfversten — så roligt! — O, om du visste hvad jag alltid tyckt om den snälla gubben; nu gör jag det ännu mer! — Hurudan färg var det? — Jaså »choklad», som klär dig så bra, med robe af brysselspetsar! — Hvad jag tycker du skall vara glad — jag måste se den, innan jag går! — Så generös var visst inte Otto! — Vi måste vara förståndiga och spara litet mer än vi göra, det är hans motto. — Liksom man inte spar sina gamla toaletter, ju oftare man får nya. Men det kan han aldrig lära sig förstå. O, hvad jag ångrar, att jag gifte mig så tidigt!»

»Säg inte så, kära Elna! Tänk på mig, som är fem år äldre än du och ännu inte är förlovad ens. Det har jag, för att jag icke kunnat, som du, raskt fatta mitt beslut och låta mig bedåras af den förste bästa bland mina tillbedjare.»

»Fy, nu är du elak, Ebba!» sade den lilla frun i samma ton och med samma förolämpade min, som när hon för sex år sedan var pensionsflicka och kamraterna retades med henne om en inklinasjon med en fränig och tjock liten kadett med orangutangarmar. »Du glömmes, att jag verkligen håller af Otto,»

fortfor hon, »att jag aldrig skulle kunnat hålla af någon annan. Och att han är värd detta, det måste du medge?»

»Det gör jag visst, kära Elna, och beviset derpå är, att jag kallade honom den förste *bäste*,» svarade Ebba i älskvärd ton, men med en retfull liten dragning i venstra mungipan, som gjorde intryck af, att komplimangen icke var ärligt menad, hvilket Elna dock skulle ha varit den sista att uppfatta. »Jag vore färdig att afundas dig din lycka vid tanken på, att jag redan är så godt som på öfverblifva kartan,» fortfor hon i samma ironiska ton, »men jag får trösta mig så länge med minnena af de triumfer jag firat som diva i komedien *Koketterna på äktenskapsmarknaden*, ty den äran vill väl du lika litet som mina öfriga väninnor göra mig stridig?»

»Du är då för lustig, kära Ebba, man skulle nästan kunna tro, att du skämtar, fast du säger det der så allvarligt, som om du skulle vara smickrad af att man icke motsade dig.»

»Det är jag också, uppriktigt sagdt. Jag erkänner villigt allt hvad man lagt mig till last i den vägen och känner ingen ånger öfver mina synder. Inte ännu — så förhärdad är jag,» slöt Ebba och kastade omärkligt och omedvetet en blick i spegeln.

Lilla fru Elna såg undrande och spörjande på henne, sedan hon slutat. Med sina stora blå uttryckslösa ögon sökte hon liksom att läsa i väninnans utmanande blickar, hvad hon egentligen menade. När det icke lyckades, tog hennes lilla nyfikenhet helt enkelt sig uttryck i en omskrifven fråga, som måste leda till en förklaring. På det sättet fick hon vanligtvis slutligen den önskade tydningen på en konversations gåtfullaste pointer. Lilla fru Elna var långt ifrån så dum, som man trodde, och hennes jemnåriga gjorde henne icke så litet orätt, då de, sedan hon utbytt sitt flicknamn mot sin mans, i förtroligare kretsar sins emellan och då hon icke var närvarande, kallade henne *Strömfåran* — en qvickhet, som ursprungligen utgått från den elakaste tungan i ett kotteri af qvicka kavaljerer, hvilka idkade vitsandet som sport.

»Nu är du så der hemlighetsfull, som alltid gör dig intressant, kära Ebba, men jag tycker, att det borde du *inte* vara emot mig, som alltid invigt dig i mina förtroenden. Jag anar, att det der hemlighetsfulla *inte ännu*, på hvilket du lade särskild tonvigt, innebär något, som dina vänner icke få veta förr än längre fram, eller hur?»

»Nu är det jag, som inte förstår dig,» sade Ebba leende. »Jag har alls inga hemligheter för dig, det betyder jag,» fortfor hon muntert. »Låt oss lemna det här kapitlet och tala om något annat! Var du på premiären och hörde *Per Svinaherde* — jag har ännu inte sett pjesen, utan endast läst recensionerna?»

»Hvad är det här? Jaså Idun, *vår* nya tidning!» inföll Elna, utan att strax besvara frågan och tog bladet från bordet, hvarvid de hopradsade breffven och en del mer eller mindre obetydliga souvenir och andra »minnen» blefvo synliga.

Med ett lätt utrop grep Ebba efter breffpacken, men drog genast handen till baka, sedan hon makat papperen bättre samman.

»Så du skrämde mig,» sade hon med återvunnen fatning. »Det der fraset i tidningspapper är alltid högst enerverande.»

Men lilla fru Elna, som fått syn på breffven, lät den gången ej lura sig af sin väninnas tilltvingade lugn. »Jag ser nog, att du inte har förtroende för mig längre,» utbrast hon.

»De der breffven äro säkert mycket intressanta, efter som du är så rädd om dem.»

Efter att ett ögonblick hafva fixerat fru Elna, fattade Ebba hennes hand och sade i hjertlig och uppriktig ton:

»Näväl, efter som min homlighet redan är till hälften röjd och jag litar på din tystlåtenhet, så vill jag bekänna, att dessa bref innehålla stoffet till min ungdoms memoarer, ty faktum är, att jag varit ung och njutit i fulla drag af min ungdom. Om man redan nu anser mig för en gammal flicka, och jag sjelf understundom tvingas erkänna, att jag ej längre är den samma som förr, så beror detta deraf, att jag icke nöjt mig med att endast läppja på nöjets bågare. Och som jag i dag i fantasien genomgått det förflutna med stöd af dessa minnen, men måste afbryta, när du kom, så vill jag, efter som du önskar det, ge dig mitt förtroende och börja revyn på nytt. Kom och sätt dig här i soffan, så skall du hastigt och lustigt få höra »en koketts bekännelser.»

(Forts.)

Ur pressen.

Hushållsbestyr i flickskola. I fröken Rudebecks elementarläroverk för flickor i Göteborg har under sista läsåret öfversta klassen under 6—7 veckor utbytt lärorummet, mot köket, torget och skafferiet. Hvarje dag efter morgonbönen hafva lärjungar och en särskildt anställd lärarinna varit sysselsatta i köket. Flickorna hafva med lärarinnan gått på torget, hvar och en med sin lilla korg; der och i bodarna hafva de sjelfva inköpt allt hvad de behöft till undervisningsmateriel, de hafva sjelfva skurat pannor, kittlar och spis, sjelfva tvättat sina kökshanddukar; de hafva hållit skåpen med deras innehåll i ordning. Då kursen afslutades, lemnade de allt deri öfverräknadt och rengjort till baka samt uppspikade på skåpdörarna en förteckning öfver innehållet, innan de återlemnade nycklarna till fröken Rudebeck. De hafva hvarje dag fört noggranna anteckningar öfver hvad de köpt och tillagat; deras prydliga böcker visade vanligen 3—4 rätter dagligen från de enklare till de finare.

De unga flickorna förklara alla, att de haft roligt, och att de lärt ganska mycket. Men ha de ej förstört mycket? Nej, sade deras lärarinna, de hafva ju ständigt haft hennes råd att tillgå. G. H. T.

En qvinnofråga, hvilken hos oss är allt för litet beaktad — skriver *Wexiöbladet* — är frågan om den kroppsarbetande qvinnans ställning. Här är ett område för reformvännen, för den som ifrar för den svagares rätt. Den, som med öppet öga och öppet hjerta något så litet aktgifvit på de förhållanden, under hvilka arbetsqvinnorna lefva, den kan icke ett ögonblick tveka om, att här snar reform är oundgängligen af nöden.

I Tyskland har man på riksdagens initiativ verkställt en undersökning rörande sömmerskornas aföning och kommit till förfärande resultat. Bland de sömmerskor, som icke hafva familj, utan måste helt och hållet lifnära sig sjelfva, råder det största elände. De förtjena på 12 timmars helsoförförande arbete icke nog för att betala det knappaste lifsuppehälle och den anspråkslösa bostad. Kappsömmerskorna hafva det lika eländigt. En skicklig sömmerska förtjenar 7:20—8 kr. i veckan, en mindre van endast 3:60—4:50 i veckan, och säsongen, då de hafva fullt upp med arbete, räcker blott fyra, fem månader. De formligen måste hemfalla till prostitutionen för att kunna lefva. Det är i siffror omskrifvet, hvad en af Tysklands förmärligare författare Paul Lindau, nyligen i en roman, »Fattiga flickor», med saftiga färger framställt.

För någon tid sedan voro vi i tillfälle att taga kännedom om, hur vissa klasser af de arbetande qvinnorna hafva det stält för sig i en del af våra städer, och de uppgifter vi då erhöilo ställa icke våra förhållanden i bättre belysning än de utländska. Och det är icke blott sömmerskorna, som arbeta under vidriga förhållanden. De fiesta af de qvinnor, som i en lägre ställning måste sträfva för sitt uppehälle, hafva en förtviflans kämp att utstå.

Till våra husmödrar!

I dessa smalare spalter ärna vi i hvarje nummer under en mängd olika hufvudrubriker meddela alla möjliga praktiska och nyttiga råd och rön på de områden, som höra till qvinnans verksamhet inom och för hemmet.

På det våra ärade läsarinor emellertid måtte hafva största nyttan häraf, uppmana vi vänligen alla husmödrar att hvar i sin stad uppteckna och till Redaktionen af Idun, Stockholm, insända sina egna erfarenheter på dessa områden. Idun skulle sålunda kunna blifva ett föreningsband mellan husmödrarna och deras familjer, hvarigenom de förra, ehuru okända för hvar andra, skulle kunna både gifva och mottaga många goda och nyttiga råd. Ingen behöfver på minsta sätt låta sig afhållas af fruktan för brister i stiliseringen af de gjorda meddelandena, ty dessa omredigeras alltid af oss, om så behöfves, innan de införas i tidningen.

Gång efter annan komma vi ock att utfästa pris för goda uppsatser på dessa områden. Och redan nu hafva vi gjort början härmed, i det vi utfäst ett pris af

femton (15) kronor

för den bästa uppsatsen öfver något sjelfvaldt ämne, hörande till hemmets värld. Uppsatsen måste rymmas inom en af våra smalare spalter och får ej vara förut publicerad. Täflingskrifterna böra vara inkomna senast den 31 dennes och förbehålla vi oss rättighet att i tidningen publicera hvad som befinnes vara användbart.

Å baksidan af det konvolut, som innehåller täflingskrift, bör sättas ordet: **Täflingskrift.**

Obs!

För att tillmötesgå från några håll uttalade önskingar, hafva vi framflyttat täflingstidens utgång till den 31 januari (i st. f. i profnumren bestämda 15 januari). Täflingskrifter hafva redan börjat inlemnas.

Stockholm i januari 1888.

Redaktionen.

Våra barn.

Lindning af späda barn. (Ur Helso och Sjuk-vård.) Lindning af späda barn är ett gammalt envist, men dåligt bruk, hvilket numera frånrådes af läkare — och äfven börjat komma ur användande hos folk, som taga intryck af bättre råd. Barn hafva liksom äldre personer — och mera än dessa — ett naturligt behof att ömsa ställning af sina kroppsdelar samt framför allt hafva armar och ben fria.

En hvar kan med någorlunda eftertanke för sig sjelf utreda, med hvilken sinnesförfattning han skulle fördraga att ligga så fängslad till alla rörliga kroppsdelar, som barnet i lindan — och dertill ofta oras af insekter, väderkolik och verkligt trängande behof af utföra någon rörelse, utan att ha något tillfälle dertill.

Genom tvångströjan bragtes tillförne förrekypta personer eller fångar till vildaste utbrott af vansinne och raseri; den användes numera aldrig annat än vid utomordentliga tillfällen för dess ådalagda, sinnesretande verkan. Men de späda barnen anses kunna och böra utan skada föredraga en dylik tvångsanstalt.

Det erfordras föga observationsförmåga för att inse, huru olika lynnet och sinnesstämningen är och utvecklar sig hos ett löst inknutet, fritt rörligt och hos ett lindadt barn. Det sistnämnda förefaller oftast skrikigt, ända till konvulsioner; det är såsom vaket otåligt och lider betydligt till sin kroppsliga utveckling, hvaremot det, som ligger fritt, i knytbinda under armarna, och som kan röra sig, huru det behagar, ser belåtet ut och vanligen är tyst och trivfet.

Låten därför linddonens liksom tvångströjans tid vara förgången och använden åtminstone ej de förra på de oskyldiga och lätt handterliga späda barnen, för hvilka framtida helsa och kroppsutveckling en oförståelig lindning kan verka bestämmande till ofärd eller olycka för all framtid! Bästa knytstycke för dibarn är en ej allt för vid påse flanel eller ylletyg, med linning och knapp upptill under armarna, men hvilken på inga vilkor får vara för trång. Flere sådana böra naturligtvis finnas till ombyte, när barnen ornat eller vätt under sig.

Helsovård.

Rengöring af sjukrum. Klorets egenkap att kunna ombilda organiska ämnen gör det till ett godt desinfektionsmedel; det dödar bakterier och andra små organiska kroppar, som samlas sig i stängda rum och i synnerhet i rum, hvarest personer, som lida af smittosam sjukdom, uppehålla sig. Erfarenheten har visat, att luften i sjukrum blir friskare och renare, då den en och annan gång blandas med något klor. Detta uppnås bäst genom att ställa en tallrik med en smula klorkalk, fuktad med ättika, i sjukrummet. Ättikan frigör klorret mycket långsamt.

Avis.

Klädedrägten.

Skodon. Man bör ej genast använda nya skodon, utan först ställa dem på tork en smula, emedan de då vara längre. Om skodonen förvaras på ett fuktigt ställe, så öfverdragas de vanligen med mögel, hvilket angriper lädret, under det att skodon, som förvaras på för torr ställe, blifva skrupna och hårda. Man kan undvika båda dessa olägenheter, om man dryer några droppar terpentinjölja på en yllepapp och gnider skodonen dermed. Derigenom afhållas äfven råttor och möss från dem. Fina skodon kan man få mjuka och glänsande genom att ibland ingnida dem med ägghvita.

Barnskodon blifva vattentäta, om de ingnidas med uppvärmd ricinolja eller fisktran; till sulorna använder man uppvärmd linolja. — Skadade sulor kan man sjelf reparera, om man till 2 delar upplöst guttaperka sätter 1 del fin cement, blandar massan väl och stryker henne på den uppvärmda skadade sulan.

För öfrigt är att märka, att skodonen hvarken få vara för korta eller för smala, emedan eljes genom det ständiga trycket liktornar och andra hårda utväxter i huden, inflammation i ben-

hinnan, förkrympta tår, nageltrång m. m. uppstå. Men skodonen böra ej heller vara allt för vida, emedan fötterna då få för litet stöd och lätt kunna skafvas. Höga klackar göra gången osäker. Låga och breda klackar förtjena företräde.

Tant Malla.

Att borttaga mjölk- och kaffebläckor ur kläder. För att aflägsna sådana bläckor ur ylle- eller sidentyger, bstryker man fläcken med oparfumerad glycerin, urtvättar tyget efteråt med ljumt vatten och stryker det samma på avvisidan, så länge det ännu är fuktigt. Härigenom angripes ej ens den ömtåligaste färg, och glycerinet uppsuger icke allenast fettämnet i mjölken, utan äfven garfsyran i kaffet. J. L.—g.

Bostaden.

Golf i länge obebodda rum blifva i allmänhet mycket osnygga. Man rengör dem bäst på följande sätt. Efter att hafva skurat dem med sand gnider man dem med en styf borste, som doppats i natronlut, och aftvättar dem sedan med varmt vatten. Efter en stund bstryker man det fuktiga golfvet med starkt förtunnad saltsyra och derpå med en tunn lösning af klorkalk, låter detta verka öfver natten och skurar golfvet följande morgon på vanligt sätt. Man skall förvånas öfver, hur vackert golfvet blir. C. H.

Köket.

Nytt sätt att preservera levande fisk. Ett sådant har nyligen blifvit patenteradt i N. Amerika och synes, att döma af hittills gjorda försök, komma att blifva af stor betydelse för fiskmarknaden och för köket. Walter Myrphy i Newyork har nämligen gjort den märkliga upptäckten, att fisk kan hållas vid lif under lång tid utan ombyte af vatten eller luft, helt enkelt genom att förvaras i lufttätt slutna kärl, delvis fyllda med vatten. Två dussin unga fiskar af ömtåligaste slag, som under några veckor varit inneslutna i ett med vatten nästan fylldt, lufttätt slutet glaskärl, befunnos vid kärlets öppnande fullt lika pigga som vid nedläggningen. Utsträcktes tiden mycket derutöfver dog fisken; likaså om kärlet var helt och hållet fylldt med vatten. Vid ett annat försök användes tvänne lika stora glaskärl, det ena öppet det andra slutet. Fisken i det senare lefde ännu lika frisk efter tre veckor; i det förra kärlet dogo de alla inom 48 timmar. Försök med användande af komprimerad luft i det slutna kärlet visade ännu bättre resultat, i synnerhet vid fråga om saltsjöfisk. Man synes således här hafva ett enkelt och billigt medel att göra hafvets rikliga skördar tillgängliga, äfven på betydliga afstånd både till lands och vatten, och sålunda mera värdefulla för kustbefolkningen.

Fönsterträdgården.

Blomsterodling. En mycket tacksam, vacker och vid anskaffandet billig bladväxt för blomsterbord är Aralian (Aralia Sieboldi), en trädartad buske, hvars blad äro temligen stora och handformiga och likna kastaniens. De trifvas mycket väl i ljusa, icke alltför varma rum vid lagom vatning och uppnå en anseelig höjd. C. G.

Behandling af palmer. Flere slags palmer uppdragas nu ofta i boningsrum, der de utgöra en behaglig prydnad för fönsterträdgården. En engelsk trädgårdsmästare har gjort den erfarenheten, att palmerna växa mycket kraftigare, om man gifver dem mycket vatten. Han försäkrar att mycket vatten för dem aldrig är skadligt. Han låter derfor sina palmkrukor ständigt stå under vatten. G. V.

Bakning.

Sockerkaka. Sex hela ägg vispas väl (för att få dem att gå upp, böra de stå inne, så att de äro en smula varma). Då de gått upp, tillsättes ett halft skålp. fint socker, litet rifven och skållad söt och bitter mandel samt 12 lod godt ryskt hvetmjöl. En form smörjes väl med skiradt smör och beströs med rifvet bröd, och deruti hålles smeten. Gräddas på 20 eller 30 minuter.

Thea.

Luftkransar. 1 äggula, 1 skedblad tjock grädde, 4 lod socker, 1 rågad tesked hjorthornssalt, mjöl så att det kan handteras; af detta bakas kransar tjocka som halmstrån och doppas i groft socker, sättes på väl rena och smorda plåtar samt gräddas i svag ugnsvärme.

Thea.

Tvätt.

Tvättning af ylletyger. För att rengöra yllemusslin, kasinetter etc. bstryker man fläckarne å de olika plaggen med tvål och lägger plaggen sedan i en balja. Under tiden har man satt 6 kg. vatten öfver elden och lägger, när det kokar, 150 gram senapspulver deruti samt låter det koka med i en minut. Derpå tager man lösningen från elden, låter den svalna, så att man kan hålla handen deruti, håller den sedan öfver tyget och intvålar fläckarna å nyo sorgfälligt. Sedan tyget i detta vatten blifvit grundligt genomblött, bör det ännu en gång sköljas i klart vatten, tills detta ej mera antager någon färg, samt derefter upphängas på ett rent streck. Så snart det torkat, betäcker man det på strykbrädet med en fuktad linneduk och stryker det med ett varmt jern.

Emma.

Strykning.

Att stryka stjärkskjortor. Blåsor, som vid strykningen ofta infinna sig på stjärkskjortor, bero ej på något annat, än att linnen lossnat från underlaget. Skulden härtill är, att tyget icke har blifvit ordentligt genomträngdt af stärkelse, hvilket åter i sin tur beror dels derpå, att tyget icke är tillräckligt fuktadt och tillklappadt, dels derpå, att alltför hård stärkelse användts, hvilken blott med största svårighet kunnat tränga igenom tyget. Man bör därför framför allt se till, att stärkelsesatsen ordentligt löses i vatten samt härvid tillsätta något borax. Bäst är god ristärkelse, uttrörd med något vatten och förtunnad efter behof. Stärksakerna blötas nu väl i stärkelsen och genomklappas grundligt, så att stärkelsen ordentligt tränger igenom öfverallt.

Vid strykningen bör man draga och sträcka på linnen, så att det ej blir några veck. Skulle blåsor likväl uppstå, fuktar man linnets avvisida med en liten svamp, bstryker dermed äfven framsidan och drager tyget under jernet, hvilket man låter ligga på rätt hårdt, tills fuktigheten bortdunstat. Hufvudsaken är således, att linnen till alla delar blifvit lika genomfuktadt och genomträngdt af den väl upplösta stärkelsen. I sådant fall skola aldrig blåsor uppkomma. Befarar man, att skjortan är för fuktig för strykning, så rullar man in den för några timmar i torra dukar, hvilket gör, att en del af vattnet drages in i dukarne.

Går man till väga på sådant sätt, lyckas strykningen alltid. Emma.

Läkareråd.

Under denna rubrik kommer en af hufvudstadens yngre och skickligare läkare att meddela läkareråd till alla dem af Iduns läsarinor, som i bref derom anhålla. Dessa bref, hvilka böra adresseras till Redaktionen af Idun, Stockholm, behöfa endast undertecknas med en signatur. Å baksidan af kuvertet torde sättas ordet *Läkareråd.*

Red.

Breflåda.

W. H.-C., Lund. Mycken tack! Bref med första.

Friken M. M—s. Svartsjö; Ch. M—r, Bisp-gården; J. S—t, Tingsryd; fru A. M. E—m, Södra Moeckleby; fru E. A—st, Munkedal; M. M—ll, Finland, med flere. Red. hembär Eder härméd sitt hjertligaste tack för edert visade intresse för Idun samt för de samlade abonenterna. Edra friexemplar expedieras på så sätt, att red. för eder räkning å er närmaste postanstalt prenumererar på tidningen: 1 exemplar för hvarje samladt 5-tal abonnenter. Välkomna åter!

Lena —ck; Alma; Emma; Tant Malla; G. V.; Axel; Thea m. fl. Hjärtligt tack för edra bidrag! De skola användas efter hand. Välkomna åter snart!

Wia. Tack för välmeningen! Det ena bidraget kom för sent; det andra tarfarv om-arbetning.

Emilie. Jo, gåtåfdelning kommer nog att äfven finnas i Idun, blott vi komma i gång riktigt.

Era H. Jaså, Ni längtar så mycket efter Idun. Det fagnar oss, och vi hoppas, att Ni måtte finna både nytta och nöje af hennes bekantskap.

Flere insändarinnor. Varen så innerligt hyggliga och skriven edra manuskript på endast en sida af papperet!

Många requirenter af profnumren. Oaktadt vi utsändt profnumren i mer än sextio tusen exemplar ha'va vi naturligtvis dock ej kunnat träffa alla dermed. Så småningom hoppas vi dock, att Idun skall blifva känd och afhållen af hela vår fruntimmersverld.

Redaktionen.

Innehållsförteckning.

Till Iduns läsarinor! — Vid årsskiftet. Poem af Jacques. — Ett förslag. Episod från en kaffebjudning af Ave. — Litet gnabb. Af Mathilda Langlet. — Paolo och Giovanna. En kärlekshistoria af M. A. Goldschmidt. — Vårt sällskapslif. II. Af Clara Smitt. — Den gamla husmansellen. Af P. G. Eijström. — Teater och musik. — En koketts bekännelser. Skiss för Idun af Mia. — Ur pressen. Upprop till våra husmödrar (täffingspris: 15 kronor). — Våra barn. — Helsovård. — Kläde-drägten. — Bostaden. — Köket. — Fönster-trädgården. — Huskurer. — Bakning. — Tvätt. — Strykning. — Läkareråd. — Breflåda.

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitråd (= 12 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

Förlofvade.

Vilhelm Danielsson
och
Hilma Lennander.
Katrineholm. [60]

Löjtnanten vid K. Nerikes Regemente
D'Artagnan Wistrand
och

Rosa von Sydow.
Meddelas endast på detta sätt. [61]

Vigde.

Medicine Doktor
Carl David Josephson
och
Ida Josephson.
Stockholm den 29 dec. 1887. [62]

Född.

En son.
Olga och Gustaf af Wetterstedt. [63]

Död.

Att
vår ousägligt älskade dotter
Jenny Maria Wilhelmina
stilla och fridfullt afled
den 27 dec. 1887,
i en ålder af 10 år,
djupt sörjd och saknad af oss,
syskon, släktingar och vänner,
tillkännagifves endast på
detta sätt.
Rosalie och Anshelm Bohman.
Sv. Ps. 493, v. 1. [65]

LEDIGA PLATSER.

En guvernant,
som flytande talar franska, tyska och
engelska samt undervisar i pianospel-

ning och sång, erhåller genast fördel-aktig anställning med hög aföning i förnäm familj. De bästa rekommendationer måste företes. Uppgift å föregående anställningar m. fl. upplysningar torde lemnas i brev till *Friherrinnan von**** och sändas till Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm. [67]

Husfru.

En bättre qvinna med god bildning, något musikalisk och ej under 30 år erhåller plats som husfru hos en medelålders tjänsteman, som nyligen blifvit enkling. Tvänne döttrar om respektive 10 och 13 år finnas i hemmet. Den sökande måste ega en god karaktär samt vara intresserad af och fullt kunnig i ledningen af ett bättre hem. Ansökningar med uppgift om lönepretentioner torde sändas i brev till »K. B.» under adress Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm. [68]

PLATSSÖKANDE.

Som kassörska

i bank eller på kontor söker en ung dam med god skolunderbyggnad och vacker handstil plats. På lön fästes ej afseende till en början, endast arbete erhålles. Kunnig i bokföring. Svar till »Anna 23» torde godhetsfullt inlemnas å Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm. [69]

En ung musikalisk lärarinna söker anställning i god familj från den 1 februari. Lönepretentionerna små. Goda rekommendationer kunna företes. Svar till »Lärarinna 1 febr.» torde insändas till Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm. [70]

Plats i handel

vid kassan eller disken önskas af en ung flicka med redigt och klart hufvud och som räknar väl. Sättet: lifligt och vinnande; uppfostran: god. Närmare meddelanden om den sökande erhålles hos Redaktör Frithiof Hellberg, Sturegatan 8, Stockholm. [71]

DIVERSE.

Inackordering

önskas från den 15 januari af en ung flicka, som är elev vid Musikaliska akademien. Eget piano finnes. Svar till »Musikelev» torde adresseras till Iduns Redaktion, Sturegatan 8, Stockholm. [72]

Inackordering på landet kan erhållas i en ansedd skollärafamilj i Södermanland för 1 å 2 gossar om 8—14 år. Undervisning i alla folkskolans ämnen äfvensom musik meddelas. För öfrigt erhålla barnen den utmärktaste tillsyn och vård. De bästa rekommendationer kunna företes. Priset är billigt. Jemnärliga finnas. Närmare upplysningar meddelas å Iduns Redaktionsbyrå, Sturegatan 8, Stockholm. [73]

Collodin
m. fl. Liktornsmedel,
Optimum,
Äkta Sesamtvål,
Många sorter
Eau de Cologne
m. m. hos
41 C. F. Dufva, 41
Drottninggatan
[48]

VIKINGEN.
Sjunde årgången.
Fosterländsk, Tullskyddsvänlig.
Porträtter med biografier. — Riksdagspolitik. — Predikoreferat. — Instruktiva uppsatser. — Roande berättelser m. m.
En samlande och reflekterande veckotidning öfver dagens frågor.
Prenumerationspris: För helår kr. 5: —
» halfår » 3: —
» qvartal » 1: 50
Insändes ett 10-öres frimärke till tidningens expedition, erhålles profnummer af årgången 1887. [55]

Andra upplagan

af

Qvinnans ställning i samhället.

Några inlägg i nutidens sociala spörsmål

AF CLARA SMITT.

Första upplagan slutsåldes under loppet af en månad. [26]

Stenografi

(Arends' system.)

På uppdrag af Arends'-föreningen i Stockholm öppnar undertecknad i medlet af januari en undervisningskurs för damer. Priset 15 å 25 kr., beroende på deltagarnes antal.

Jetta Westerlind,
Uplandsgatan 37, 2 tr.
Träffas kl. 3—5 e. m.

[53]

Amerikaresande och andra, som önska å kortast möjliga tid lära tala Engelska språket, anmäle sig Regeringsgatan 51, 3 tr. En krona pr vecka. [54]

Strengnäs

Tidning, nyhets- & annonsblad

för norra Södermanland,
kostar för år 1888
4 kronor 50 öre med
och 4 kronor utan postarvode.

Strengnäs Tidning, som är sjelfständig samt redigeras i frisinnad anda, eger talrika brefskrivare å kringliggande landsbygd.

Strengnäs Tidning är ensam på platsen samt alltså spridd inom alla samhällsklasser, hvarför hon är särdeles lämplig för annonsering. Annonser å 8 öre pr rad emottagas å tidningens exp. i Strengnäs, å S. Gumælii annonsbyrå i Stockholm samt genom de flesta landsortstidningars expeditioner. [58]

Smedman den yngres

Handelsskola

STOCKHOLM,
Biblioteksgatan 5,

Telefon 62 59.

Undervisning meddelas i alla för en kontorist nödvändiga ämnen samt stenografi.

Å skrivelser från landsorten ombedes fullständig adress. [35]

HELISOVÄNNEN

utkommer äfven 1888 med 2 häften i månaden. Bidrag af många läkare. Särskildt äro för nästa år lofvade artiklar af professor E. HEYMAN om allmänna helsovården, prof. S. RIBBING om späda barns vård, prof. F. BJÖRNSTRÖM om sinnessjukdomarnes orsaker, prof. O. SANDAHL om skolhygien, prof. C. CURMAN om klimat- och badkurer, prof. R. TIGERSTEDT om matsmältningen och prof. T. HARTELIUS om frisk- och sjukgymnastik.

Pris å posten och i bokhandeln 2 kr. 50 öre för helt, 1 kr. 50 öre för halft år. Prenumerantsamlare antagas. Annonser mottagas. Utgifves i Stockholm af med. dr. E. V. VRETLIND. [57]

Annonsers emottagas endast hos redaktionen och genom S. Gumælius' Annonsbyrå.

Stockholms Dagblad.

Sveriges största Nyhets- och Annonstidning.

Stor spridning bland alla klasser i landets olika delar.

Utkommer största delen af året **sju** gånger i veckan och med talrika dubbelnummer.

Stockholmsupplagan:

Innehåller Stockholms kommuns annonser.

Pris: för helt år.....kr. 18:—
» fjerdedels år » 5:—
» en månad... » 1:75

Postafgiften *oberäknad*.

Landsortsupplagan:

Den fördelaktigaste tidning för annonsering i landsorten.

Pris: för helt år.....kr. 10:—
» halft år ... » 6:—
» en månad... » 1:—

Postafgiften *inberäknad*.

Obs.! Landsortsupplagan innehåller allt *detsamma* som stockholmsupplagan med undantag af stockholmsannonser och en del rent lokala notiser.

Under större delen af året, särskildt under hela riksdagstiden, utgifver Stockholms Dagblad hvar vecka *extra* eller *dubbelnummer*, hvilka *gratis* erhållas af tidningens prenumeranter. Härigenom är tidningen i tillfälle att utöfver nyheter m. m. dagligen meddela ett större urval af *underhållande* och *bildande* läsning än någon annan svensk tidning. I extranumren komma bl. a. att i mån af utrymme inflyta uppsatser af *Ed. de Pressensé* och *Emil de Laveleye*, bref eller skisser af *Puck Munthe*, lefnadsbeskrifningar af in- och utländska personligheter af *Harald Wieselgren* m. fl., Stockholmsbilder af *Clas Luvdin* m. fl.

Med extranumren komma att följa utvalda predikningar af *A. F. Beckman*, *G. Billing*, *E. G. Bring*, *S. L. Bring*, *C. H. Rundgren*, *F. Fehr*, *W. Rudin*, *C. A. Torén*, *O. Myrberg*, *P. G. Eklund*, *C. W. Skarstedt*, *A. Rosell*, *T. Strömberg*, *J. A. Ekman*, *P. Wikner*, *J. A. I. Sundelin*, *J. M. Lindblad*, *P. J. Emanuelsson*, *E. Klingstedt*, *J. Ternstedt*, *G. E. Beskov*, *Fr. Grafström* och *C. G. Ljungman* m. fl.

I följetongen kommer att bl. a. intagas *Jonas Lies* nyss utkomna berättelse »*Ett samlif*» i auktoriserad öfversättning. Vidare en ny roman af *André Theuriet*, bidrag af *Ernst Ahlgren* m. fl.

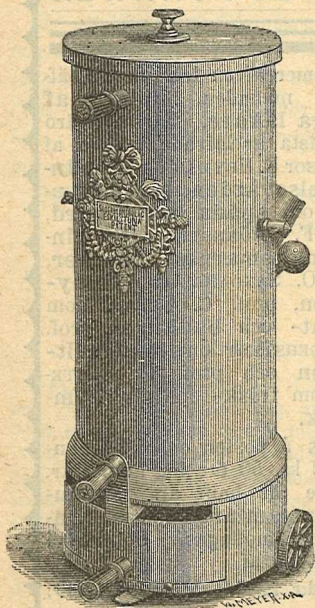
Stockholms Dagblad.

[86]

Tvätt-Inrättningen

55 Nybrogatan. *Billiga priser.* Nybrogatan 55.

Obs.! Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterskor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr post. [74]

Patent.

Värme-Necessairer

eller

flyttbara Kaminer

från

Söderbloms Gjuteri-Aktiebolag, Eskilstuna.

Försäljas i *Stockholm* af *Hrr Wiman & Komp.*, Vasagatan n:r 52, uti hvarje välsorterad Jernhandel och direkt från verkstaden.

Cirkulär och meddelanden sändas på begäran franko.

Öfver 9,500 exemplar äro nu i bruk. [56]

Svenska Dagbladet

inbjuder härmed till prenumeration för år 1888.

Prenumerationspris:

i Stockholm:		i landsorten:	
Helt år.....	Kr. 12:—	Helt år.....	Kr. 12:—
Halft år.....	» 6: 50	Halft år.....	» 6: 50
3 mån.....	» 3: 25	3 mån.....	» 3: 50
1 mån.....	» 1: 10	1 mån.....	» 1: 20

Tidningen hembäres fortfarande *kostnadsfritt*. Postarvodet inberäknadt.

Olycksfall-Försäkrings-Aktiebolaget SKANDINAVIEN

försäkrar *Svenska Dagbladets* helårsprenumeranter för år 1888, som uppnått 18 års ålder, till belopp för hvarje person af

Ett tusen kronor

att utbetalas i händelse af dödsfall, som omedelbart föranledes af en under år 1888 genom yttre, våldsamt orsak vållad kroppsskada, så vida dödsfallet inträffar inom sex månader efter skadans timande.

För ersättningens utbekommande erfordras att genom aflemnande af prenumerationskvitto styrkes, att den affidne var ensam prenumerant i eget namn för hela året 1888 på ett exemplar af tidningen.

Svenska Dagbladet skall fortfara att ärligt men humant förfäktade de nationella och tullskyddsvänliga idéerna. Den inländska och unionella politiken göres till föremål för talrika ledande uppsatser. Snabba och rikhaltiga korrespondenser och notiser från in- och utlandet. Två följetonger: en anordnad för urklipp, och en innehållande kortare berättelser. Literatur och konst behandlas med sakkunskap och ovelld. Affärs- och sjöfartsunderrättelser få såsom hittills sin särskilda, rymligt tillmätta plats. Den legala afdelningen är fullständigare än någon annan tidnings. [38]

Allt af bästa kvaliteter till billigaste priser.	Möbelytger uti Siden, Ylle, Bomull och Hamp	Mattor Orientaliska, Brüssels, Skotska, Tåg- och Kokos-	Linoleum (Kork-) mattor, F. Waltons patent	Kostnadsförelag och provver sändas på begäran.
Kronor	Borddukar, Knl. och hvita Gardintyger	Dragarier för färdigas och uppsättas	Möbler välgjorda af svensk tillverkning	Möbel-Fantasi-Artiklar
L	E	M	A	N
Stockholm Drottninggatan 14 & 19	Kongl. Hofleverantör rekommenderar sitt rikhaltiga lager.			Stockholm Drottninggatan 14 & 19

P. G. BJURSTRÖMS Bosättningsaffär, Lampmagasin och Konsthandel 51 Drottninggatan 51

Stor utställning och försäljning af alla slags

Bosättningsartiklar

Lyxartiklar

och

Konstföremål

i alla möjliga

branscher och former [39]

I stort sortiment från enkla och billiga till de mest eleganta och dyrbara.

Allt till de billigaste priser.

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61

3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags Fotografering utföres omsorgsfullt enligt nutidens fordringar. Med största högaktning

LEVERIN & C:o [46]